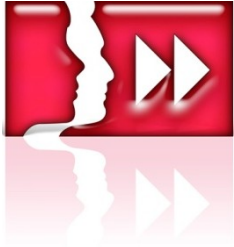

Læreryrkets status i Norge

Ett (knappt) år etter
Januar 2009

Ansvarlig for analysene:
Håvard Windstad
Analysesjef, MediaCom

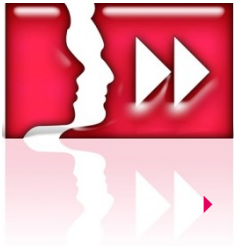
Om undersøkelsen

▶ Nullpunktsundersøkelsen 2009

- ▶ Webundersøkelse mot TNS Gallups panel
- ▶ Uttrekk basert på forhåndsinnsamlede bakgrunnsvariabler + screening i skjema
- ▶ Kvantitativ tilnærming gir representativitet og muliggjør tidsserier
- ▶ Høy andel av åpne spørsmål gir en kvalitativ tilnærming som gir innsikt og dybdeforståelse
- ▶ Feltarbeidet er gjennomført fra 24. februar til 4. mars

▶ Oppfølgingsundersøkelsen 2010

- ▶ Lik metodikk, samme panel, uforandrede kriterier
- ▶ Videreført spørreskjema, noe forlenget
- ▶ Utvidet sekundærmålgruppe (befolkning) gir muligheter for regionale nedbrytninger. Sample er økt til 1000

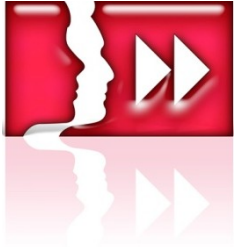
Kort om primærmålgruppen

▶ Primærmålgruppe: Ungdommer (Samplestørrelse N=219)

- ▶ som gjennomfører sitt siste år på videregående skole (studiekompetanse),
 - ▶ er i militærtjeneste,
 - ▶ på folkehøgskole
 - ▶ i starten av høyskoleutdanning (forberedende/1. år)
 - ▶ og som er interesserte i å gjennomføre høyskoleutdanning
 - ▶ eller som planlegger å omskolere seg (hvis ikke under utdanning)
- ▶ Aldersmessig sammensetning
- ▶ 18 år: 19%
 - ▶ 19 år: 28%
 - ▶ 20 år: 26%
 - ▶ 21 år eller eldre: 27%
- ▶ Andel kvinner vs menn: 64% vs 36%
- ▶ Geografi:
- ▶ Oslo/Akershus: 29%
 - ▶ Rest Østland: 17%
 - ▶ Sør/Vest: 29%
 - ▶ Midt Nord: 25%

▶ Primærmålgruppe: Ungdommer (Samplestørrelse N=217)

- ▶ Aldersmessig sammensetning
- ▶ 18 år: 2%
 - ▶ 19 år: 31%
 - ▶ 20 år: 36%
 - ▶ 21 år eller eldre: 32%
- ▶ Andel kvinner vs menn: 53% vs 47%
- ▶ Geografi:
- ▶ Oslo/Akershus: 22%
 - ▶ Rest Østland: 22%
 - ▶ Sør/Vest: 37%
 - ▶ Midt Nord: 20%

Kort om sekundærmålgruppen

- ▶ Storsamfunnet, en referansegruppen de unge vil diskutere med, søke råd fra og påvirkes av

- ▶ Samplestørrelse storsamfunn: 2009=390

- ▶ Aldersmessig sammensetning

- ▶ 18.29 år: 29%

- ▶ 30-44 år: 34%

- ▶ 45 år eller eldre: 38%

- ▶ Andel kvinner vs menn: 48% vs 52%

- ▶ Geografi:

- ▶ Oslo/Akershus: 26%

- ▶ Rest Østland: 29%

- ▶ Sør/Vest: 29%

- ▶ Midt Nord: 17%

- ▶ Storsamfunnet, en referansegruppen de unge vil diskutere med, søke råd fra og påvirkes av

- ▶ Samplestørrelse storsamfunn: 2009=1013

- ▶ Aldersmessig sammensetning

- ▶ 18.29 år: 20%

- ▶ 30-44 år: 44%

- ▶ 45 år eller eldre: 36%

- ▶ Andel kvinner vs menn: 51% vs 49%

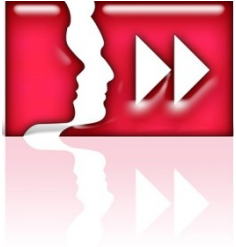
- ▶ Geografi:

- ▶ Oslo/Akershus: 26%

- ▶ Rest Østland: 25%

- ▶ Sør/Vest: 31%

- ▶ Midt Nord: 19%

Ekstraundersøkelsene

- ▶ Gjennomført en undersøkelse mot lærere
 - ▶ 516 respondenter
- ▶ Og en undersøkelse mot lærerstudentene
 - ▶ 254 respondenter

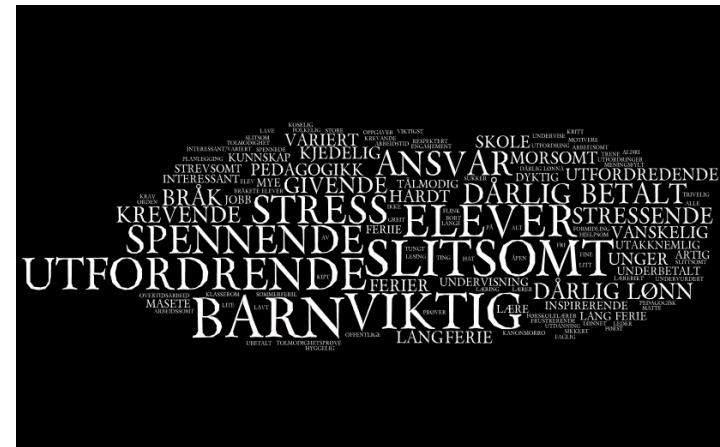
Resultater

[illegible]

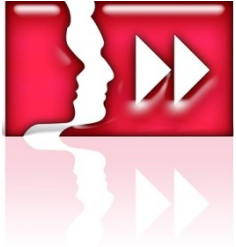

- ▶ Læreryrket er definitivt et utfordrende, stressende og tungt yrke
- ▶ Men elevene uttrykker også mange positive kvaliteter ved yrket:
 - ▶ Lærerikt
 - ▶ Givende
 - ▶ Spennende
 - ▶ Viktig og med mye ansvar
- ▶ Færre uttrykker "kjedelig" som første assosiasjon
- ▶ Lærerikt nevnes av flere (totalt)
- ▶ Viktig understrekes langt flere
- ▶ Inntrykk også av en større nyansering
- ▶ Primærmålgruppen finner yrket attraktivt vel vitende om at det er utfordrende og slitsomt

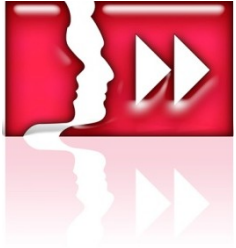

Oppsummering assosiasjoner til læreryrket

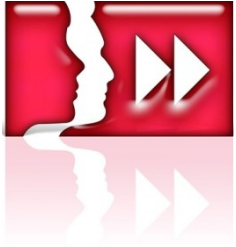
- ▶ Yrket beskrives mer nyansert og noe mer positivt i 2010 enn hva vi så i nullpunktsanalysen
- ▶ Det fokuseres mindre på lav lønn og mer på at yrket er krevende og utfordrende
- ▶ Primærmålgruppen ser ut til å understreke viktigheten av yrket i større grad enn tidligere
 - ▶ På bekostning av "kjedelig"

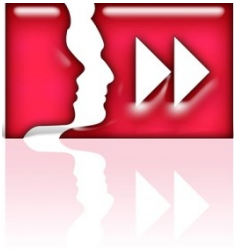
Lærere om eget yrke

- ▶ Kun 1% nevner lønn
- ▶ Ingen nevner ferie
- ▶ 13 % nevner stress
 - ▶ Både kombinert med negative ord (unødvendige møter, papirarbeid, utilstrekkelighet, oppgitthet, tidspress)....
 - ▶ Men også kombinert med positivt ladete ord (intens, utviklende, variert)
- ▶ 10% nevner tid
 - ▶ Som regel i forbindelse med begrensninger
 - Manglende tid til forberedelser
 - Lite tid til individuell oppfølging
 - Tidsnød, konstant for lite tid
 - ▶ Yrket beskrives av noen som grenseløst, et ansvar du bærer med deg 24:7
- ▶ Kun 1% nevner bråk og uro
 - ▶ Svært lite fokus på adferdsproblematikk

Lærerne: Rundt ett av fire ord er negative

- ▶ Det negative dreier seg om tidspress, strev og frustrasjon
 - ▶ Noe knyttet til papirarbeid, reformer, dokumentasjon
- ▶ Det positive forteller om en inspirerende og variert hverdag med en viktig rolle i de unges liv
 - ▶ Moro
 - ▶ Hektisk
 - ▶ Meningsfullt
 - ▶ Livgivende
 - ▶ Gøy
 - ▶ Rikt
 - ▶ Kjekt

Lærerne om elevene (rundt 4% nevner elever)

- Nesten utelukkende positivt:

mer tid til elevene

Lite tid til oppfølging av elever

elever

fokusere på hva som er elevenes forpliktelser og oppgaver, ikke bare hva lærerene er forpliktet til å gjøre

elever

lite tid til oppfølging av hver enkelt elev

tillitsfulle elever

elever

Mange hyggelige elever og kollegaer

slitsamt med umotiverte elever

elever

elever uten grenser hjemmefra

givende med elevene

rekker aldri det en skulle i forhold til den enkelte elevs tilpasning

Se elever oppleve mestring

hyggelige elever

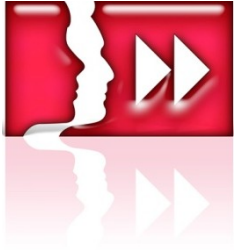
elever

Herlige elever

Trivelige elever

elevbegeistring

Lærerstudentene er positive!

► Svært få negative kommentarer

- Selv om man er forberedt på at yrket er travelt, hektisk og slitsomt
 - 5% nevner stress
- Noen av studentene fokuserer på at de er uerfarne, at jobben medfører et stort ansvar, at det føles overveldende
- Svært få nevner lønn og betingelser (5 personer nevner lav lønn)
- Svært få – bare tre personer nevner uro, bråk og adferdsvansker

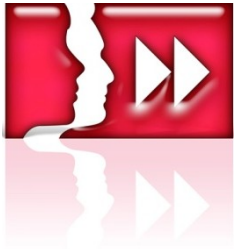
► Dagens lærerstudenter er motiverte og gleder seg til å ta fatt på yrket

- 39% nevner ordet "utfordrende"
- 31% nevner ordet "spennende"
- 24% nevner ordet "givende"
- En av fire nevner gledesdimensjonen: "moro, gøy, artig, glede, lykke, morsomt"
- Rundt 15% nevner at jobben er variert, utviklende, dynamisk – uten like dager.
- 18% nevner enten engasjerende, inspirerende eller lærerikt

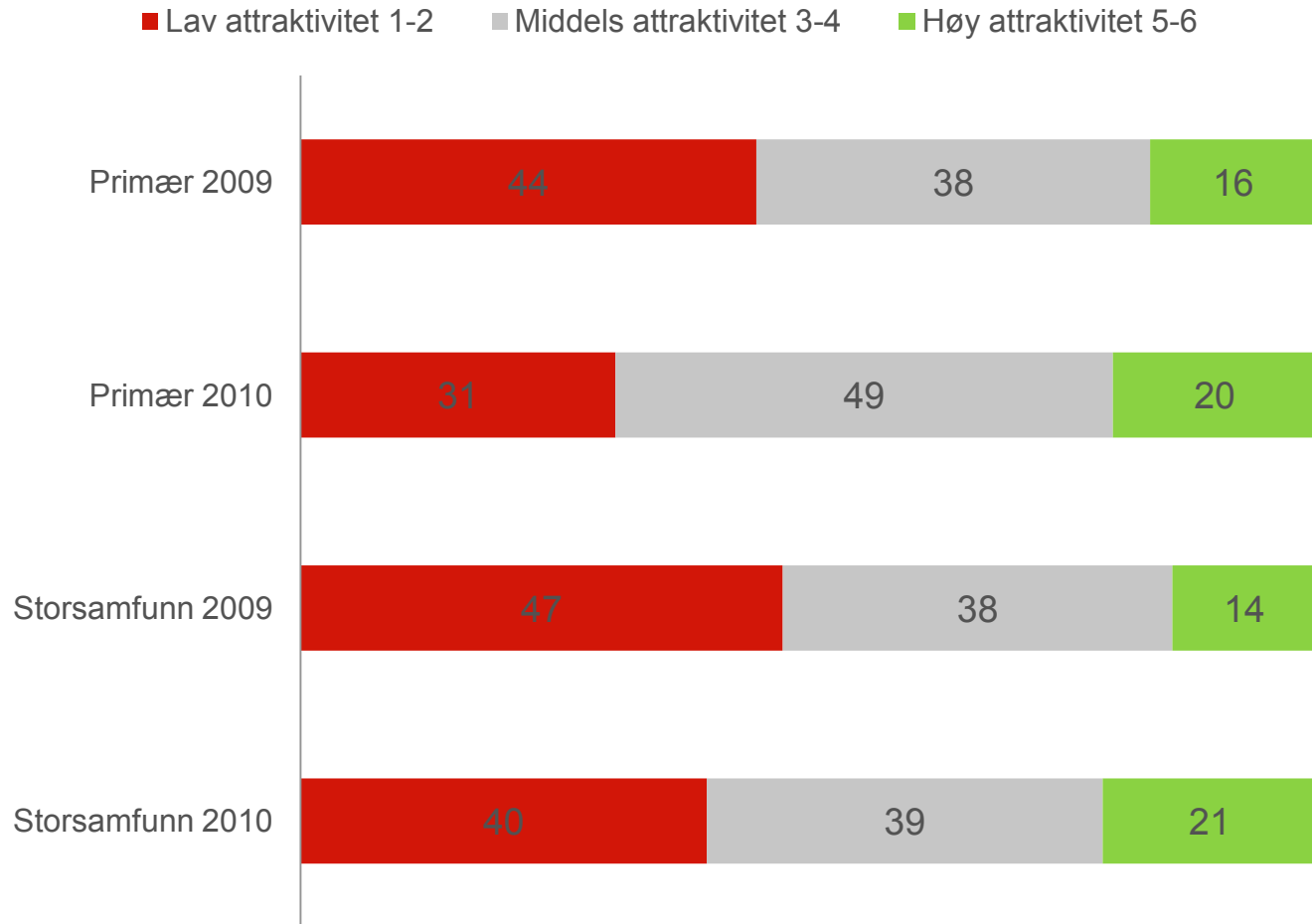
Storsamfunnet om ingeniøryrket

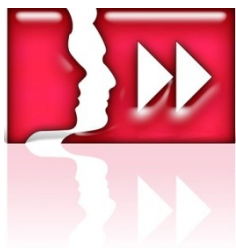
Kjenn etter hvordan du umiddelbart føler det vil være å arbeide somSkriv inn de 3 første ordene du tenker på. Her er det ingen riktige eller gale svar, det er dine umiddelbare følelser og assosiasjoner vi er ute etter.

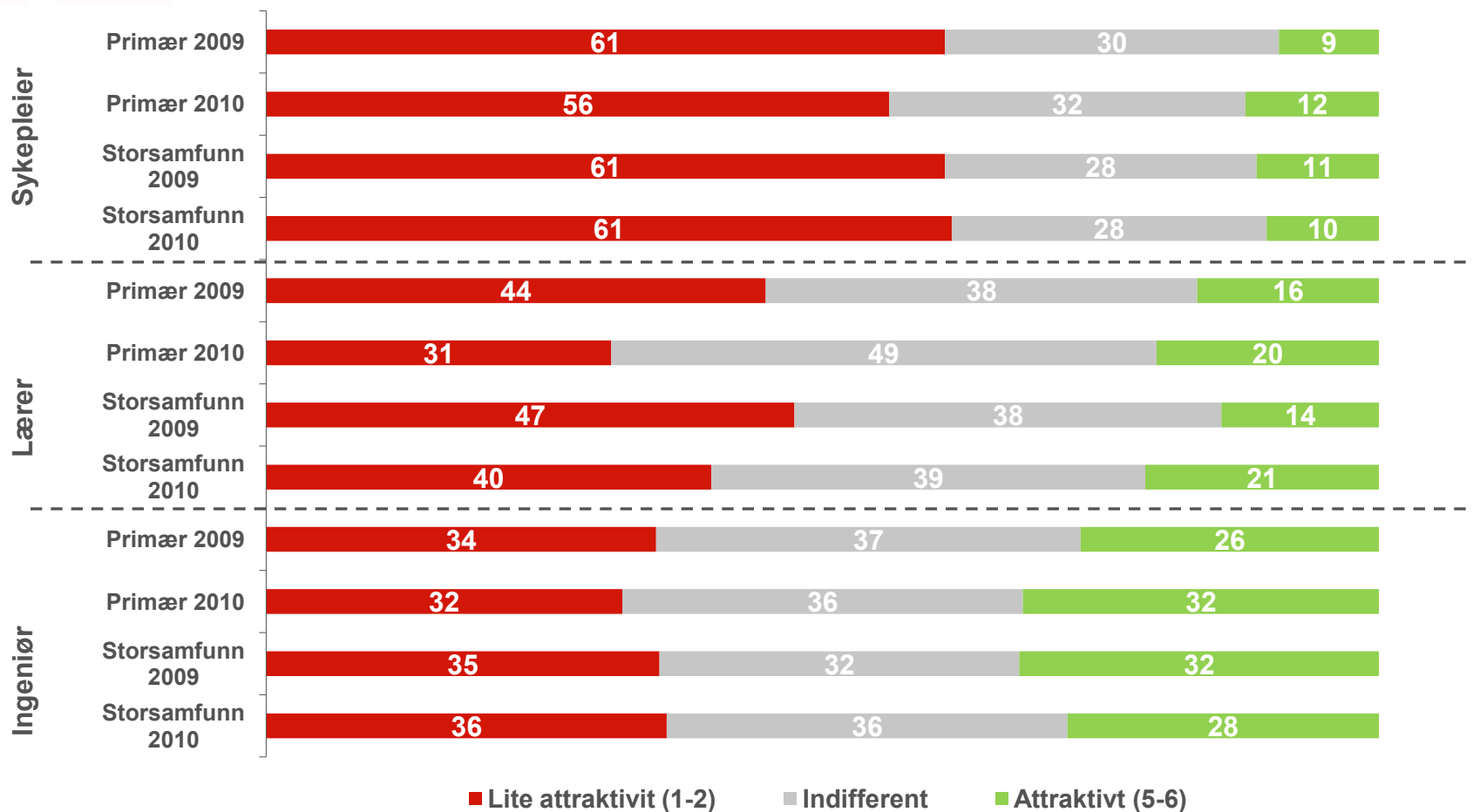
Læreryrket oppleves som mer attraktivt!

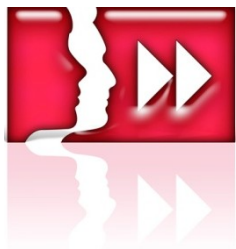

Læreryrket øker i attraktivitet – i begge målgrupper

På en skala fra 1 til 6, hvor attraktivt er dette yrket for deg?

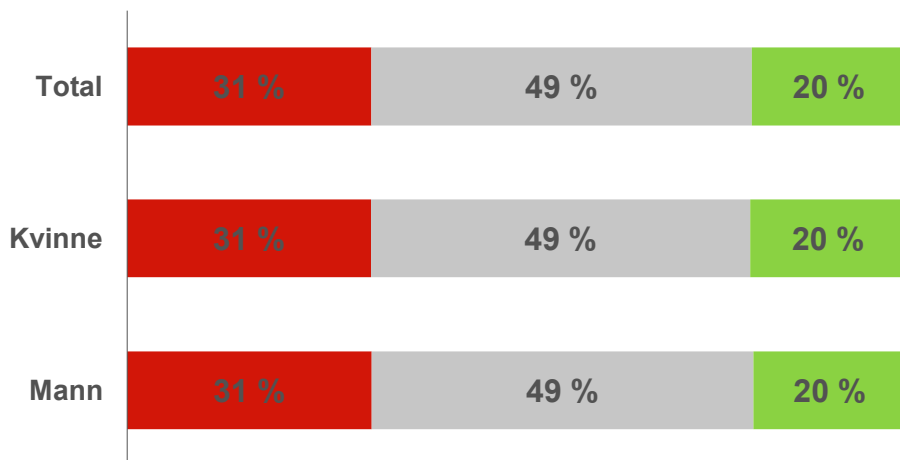

Primærmarkedet: Kvinner og menn finner yrket like attraktivt Storsamfunn: Læreryrket er fortsatt mer attraktivt for kvinner

På en skala fra 1 til 6, hvor attraktivt er dette yrket for deg?

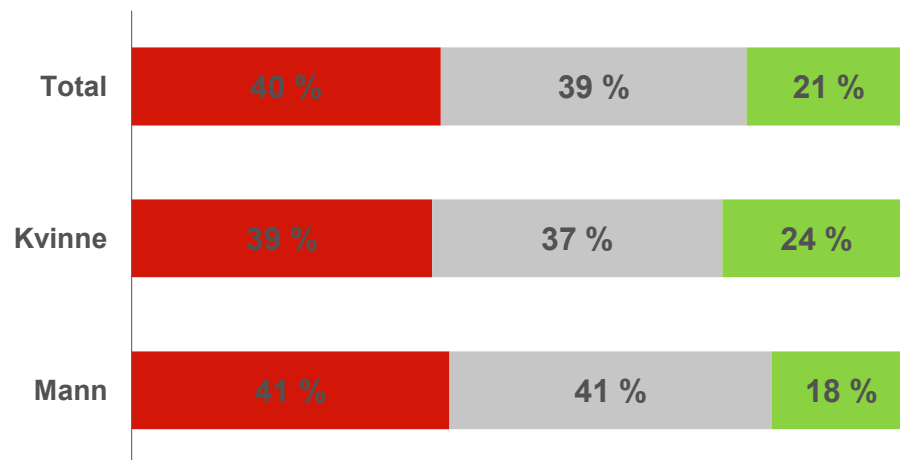
Attraktivitet i primærmarkedet 2010

■ Primær ikke attraktivt ■ Primær verken eller ■ Primær positive

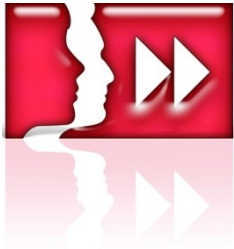

Attraktivitet i storsamfunnet 2010

■ Storsamfunn ikke attraktivt ■ Storsamfunn verken eller ■ Storsamfunn positive

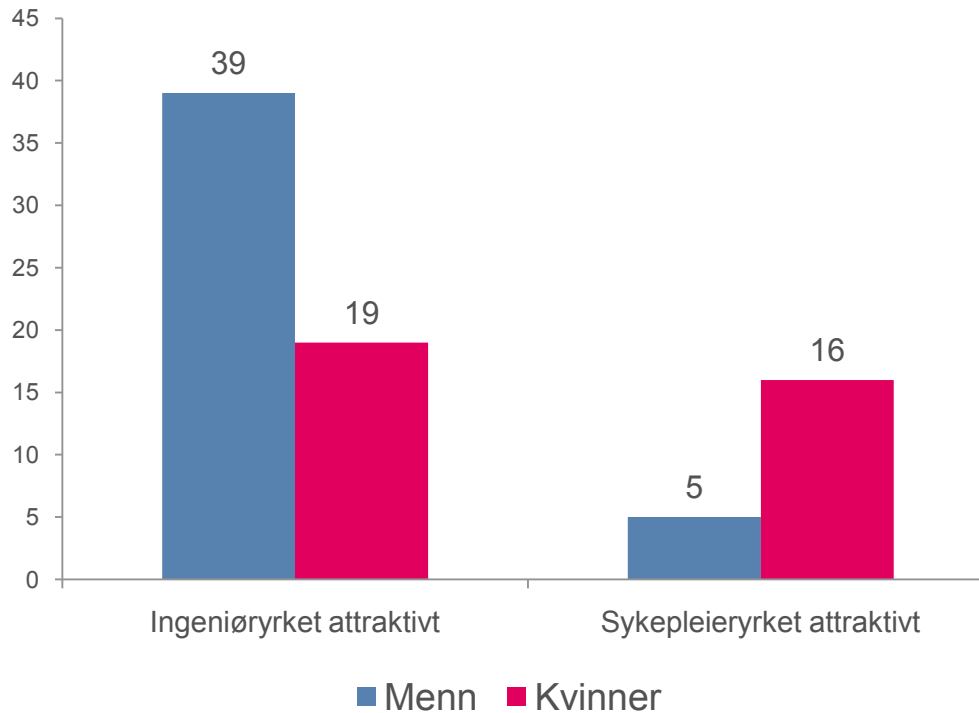

Konklusjon 2009: Dobbelt så mange kvinner som menn finner yrket attraktivt
Konklusjon 2010: Kjønnsforskjellene jevner seg ut

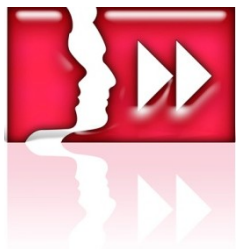

Attraktivitet i "referanseyrker"

På en skala fra 1 til 6, hvor attraktivt er dette yrket for deg?

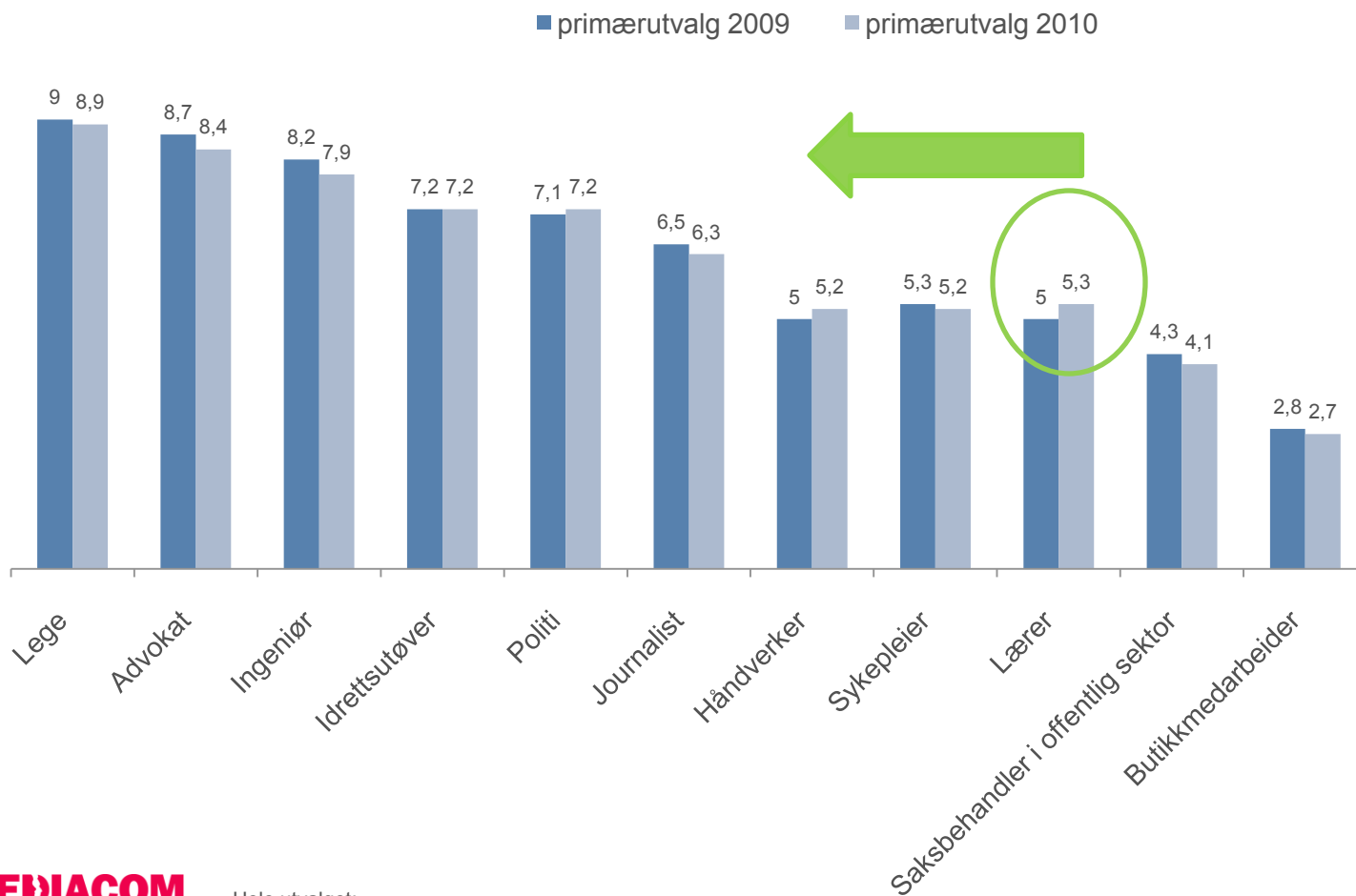

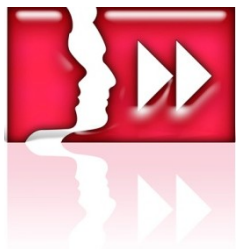
- ▶ Tydelige kjønnsforskjeller hva angår tiltrekningen til ingeniør- og sykepleieryrket
- ▶ Som en kontrast til læreryrket hvor kjønnene er i ferd med å få en likere opplevelse av attraktiviteten til yrket

Statusopplevelse i primærutvalget

Her ser du ulike yrker og for hvert yrke skal du angi hvor lav eller høy status du mener disse yrkene har. Med status tenker vi her på hvordan samfunnet og omgivelsene anerkjenner og verdsetter yrket.

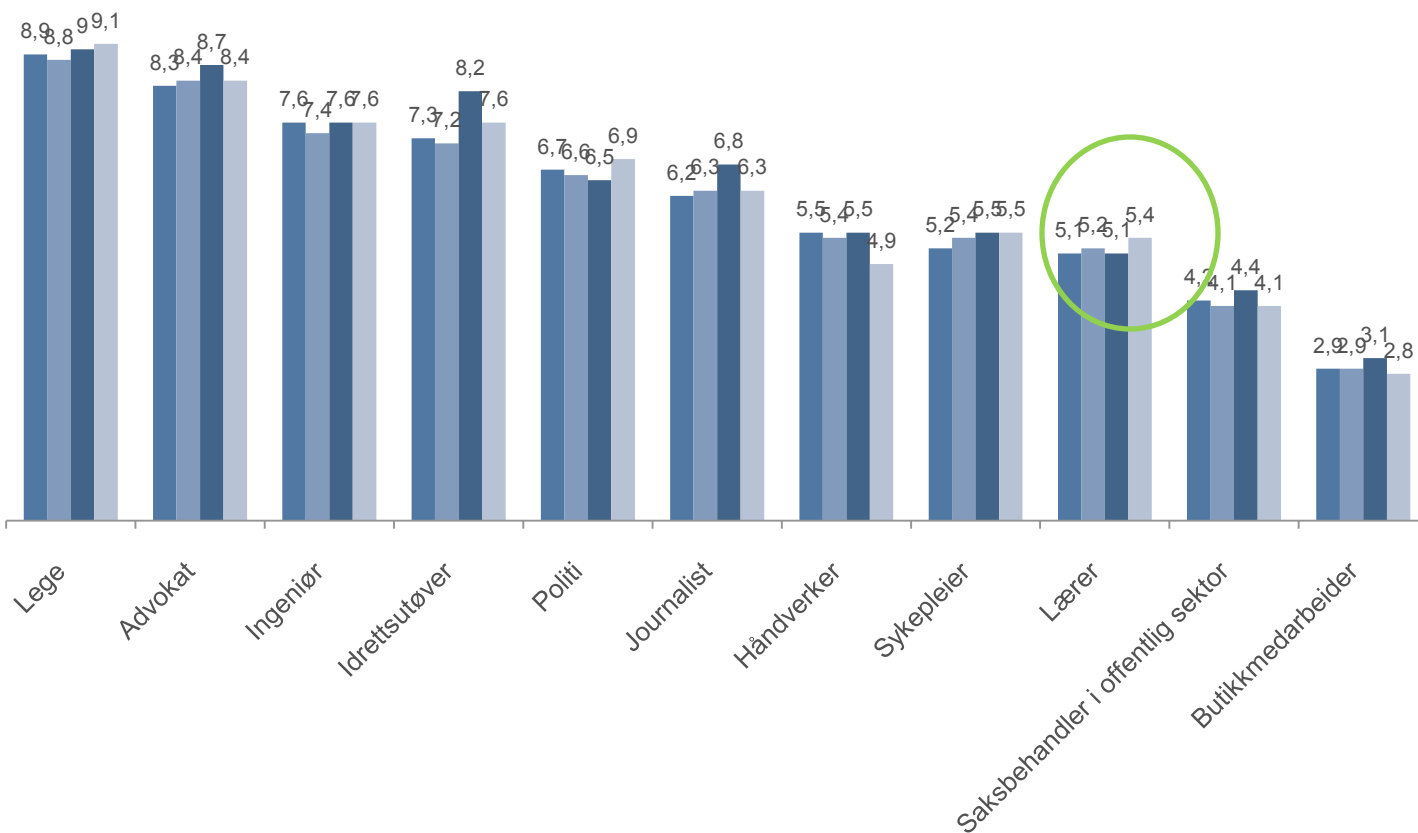

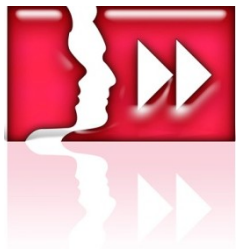

Storsamfunn vs lærere vs studenter

Her ser du ulike yrker og for hvert yrke skal du angi hvor lav eller høy status du mener disse yrkene har. Med status tenker vi her på hvordan samfunnet og omgivelsene anerkjenner og verdsetter yrket.

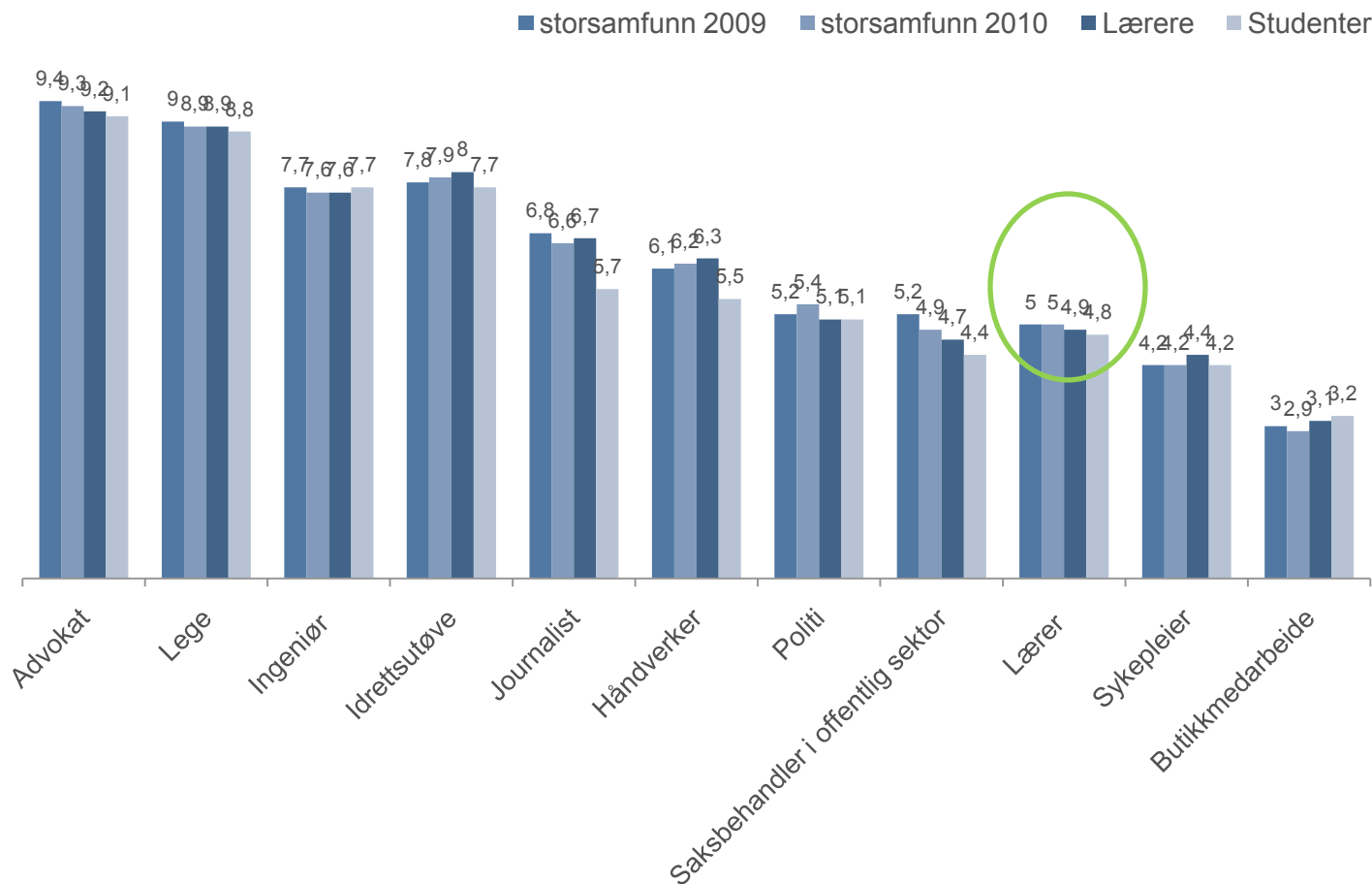
■ storsamfunn 2009 ■ storsamfunn 2010 ■ Lærere ■ Studenter

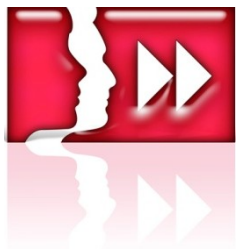

Lønnsopplevelse i storsamfunnet vs lærere vs studenter

Her ser du de samme yrkene og vi ønsker nå at du angir hvor høyt eller lavt du mener disse yrkene er betalt.

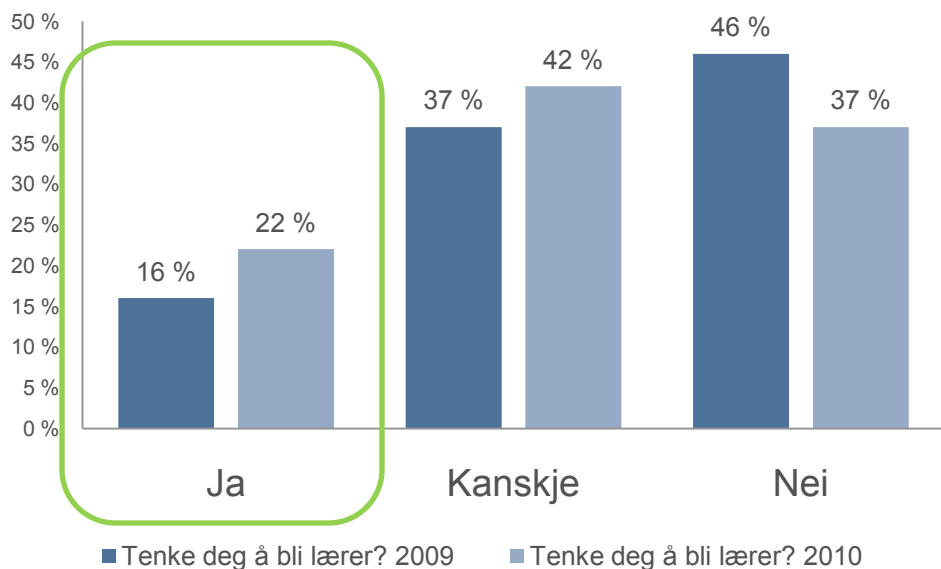

Fremgang både på lyst til å bli lærer og villighet til å anbefale læreryrket

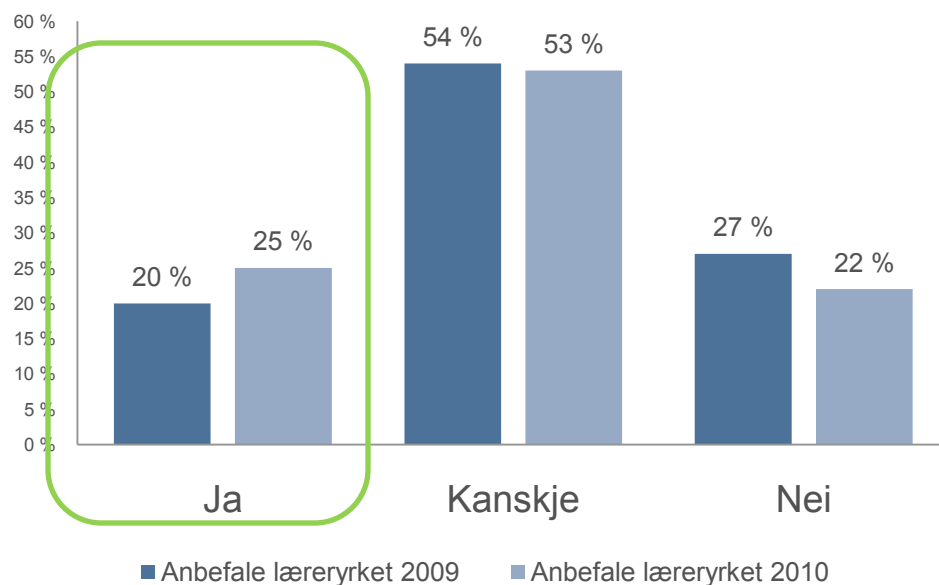
De neste spørsmålene skal handle om læreryrke. Kunne du selv tenke deg å bli lærer? (primært)

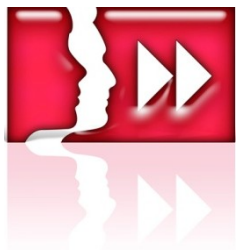
Hvis du blir spurt til råds av noen, ville du da anbefale læreryrket? (Storsamfunn)

Tenke deg å bli lærer?

Anbefale læreryrket?

Det er mennene som har endret oppfatning

De neste spørsmålene skal handle om læreryrke. Kunne du selv tenke deg å bli lærer?
Hvis du blir spurt til råds av noen, ville du da anbefale læreryrket?

Tenke deg å bli lærer?

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

Menn 2009

14

33

53

Menn 2010

23

45

33

Kvinner 2009

18

43

39

Kvinner 2010

21

39

40

■ Ja ■ Kanskje ■ Nei

Anbefale å bli lærer?

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

Menn 2009

14

53

33

Menn 2010

25

51

25

Kvinner 2009

25

55

20

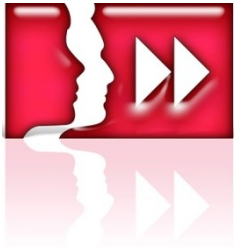
Kvinner 2010

25

55

20

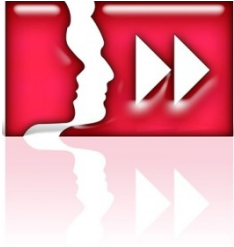
■ Ja ■ Kanskje ■ Nei

Hva sier de som ønsker å bli lærer?

De neste spørsmålene skal handle om læreryrke. Kunne du selv tenke deg å bli lærer?
Hvorfor svarte du som du gjorde?

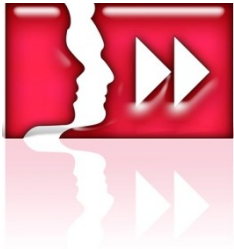
- ▶ Ønsker å videreformidle kunnskap om et fagfelt jeg er entusiastisk over?
- ▶ Det virker som et spennende yrke, ingen dager er like
- ▶ Trur det kunne vore givende å lært bort kunnskap. Ser og feriene som ein stor fordel.
- ▶ Tror jeg er flink til å lære bort ass..
- ▶ Jeg liker selv å lære nye ting, og tror det er en utfordrende jobb der man samtidig gjør en veldig viktig jobb for samfunnet. Jeg mener at læreryrket har for lav status i forhold til hvor viktig det er for samfunnet med gode lærere
- ▶ trenger nye, gode lærere i skolen som ser elevenes behov.
- ▶ Fordi jeg trives med å jobbe med mennesker, trives med fagene jeg har valgt meg og synes det er spennende å lære bort.
- ▶ givende, interessant, nye utfordringer hver dag, nærkontakt med andre mennesker, spennende faglige utfordringer
- ▶ Jeg studerer det, viktig del av samfunnet, som gir mening.
- ▶ Jeg er utdannet barne og ungdoms arbeider og har jobbet som lærer, det er spennende
- ▶ Jeg tror det er et veldig spennende og meningsfullt yrke som kan gi meg mye allsidig erfaring hvis jeg selv sørger for viarisjon i hverdagen.
- ▶ Læreryrket er en flott måte å få gi tilbake til samfunnet det samfunnet har gitt meg. Dessuten tror jeg (eller i alle fall ønsker å tro) at det er inspirerende å være lærer. Jeg ble svært inspirert av flere av mine lærere på

Begrunnelser for ikke å ønske å bli lærer

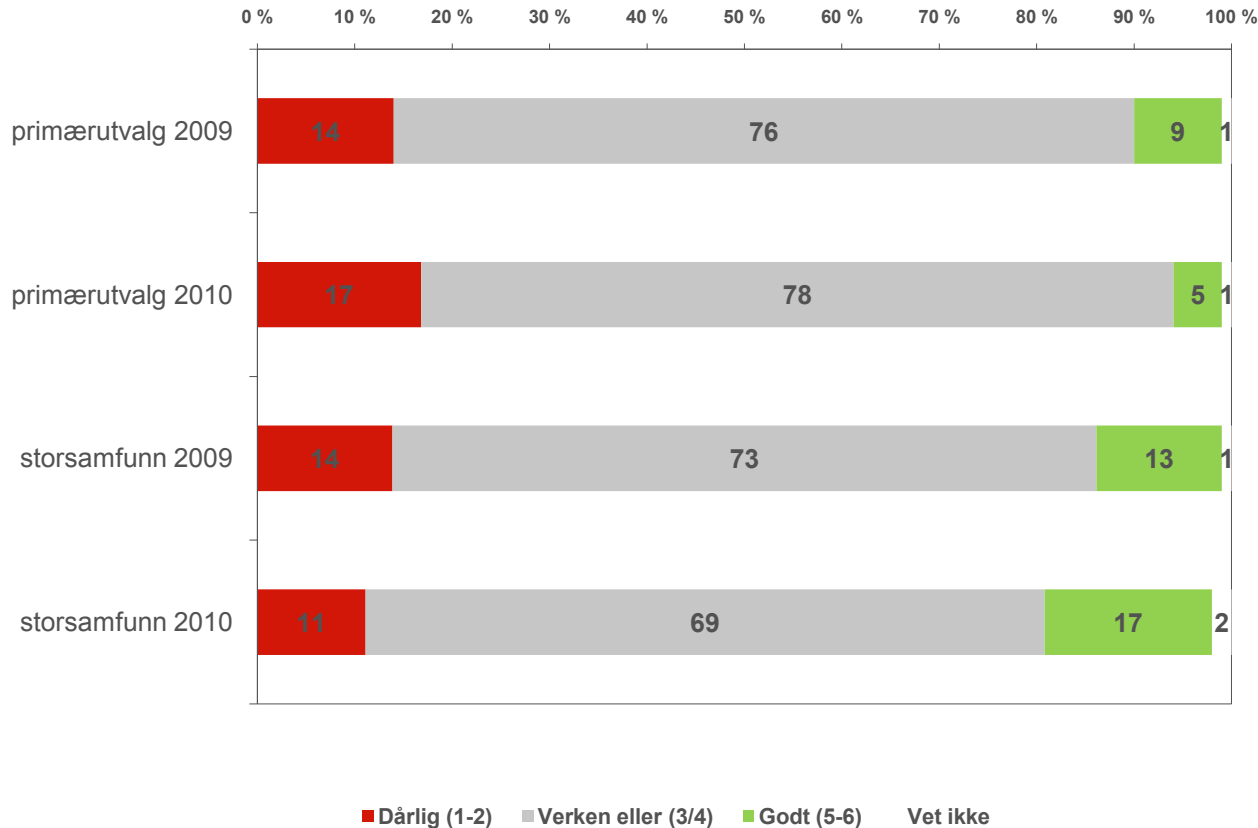
De neste spørsmålene skal handle om læreryrke. Kunne du selv tenke deg å bli lærer?
Hvorfor svarte du som du gjorde?

- ▶ Fordi jeg ikke ønsker å stå foran en hel haug med barn/unge og lære dem ting som de ikke gidder å følge med på
- ▶ Har aldri vært veldig glad i skolen
- ▶ Lite tålmodig og har ikke evnen til å lære bort.
- ▶ Umotiverte elever
- ▶ var aldri spesielt skoleflink
- ▶ Jeg passer ikke til det som person, og jeg er fornøyd med den utdannelsen jeg tar nå
- ▶ har et yrke og lærer er tørt, kjedlig og mye teori
- ▶ jeg er ikke så flink til å forklare og lære bort.
- ▶ Andre drømmer
- ▶ Dårlig betalt, utrolig mye arbeid. Virker som et veldig stressende yrke, der man får lite fri.
- ▶ Orker ikkje tanken på grinete elever.
- ▶ vil ikke tilbringe resten av livet på en skole. lite respekt fra elever. lav lønn. et pluss er lang ferie.
- ▶ er ingen teoretisk person så hadde ikke passet til det.
- ▶ liker ikke snakke foran en forsamling, er ikke glad i barn, elevene bråker og er nedlatende, vil ikke høre på deg, slitsomt, arbeid også på kvelden med retting av prøver osv.
- ▶ mye mas og dårlig betalt
- ▶ Har ikke tålmodigheten!
- ▶ ikke glad i barn, har ikke tålmodighet. dårlig betalt.

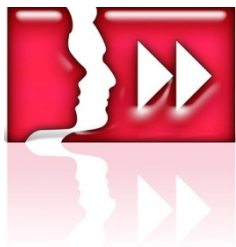

Opplevelse av kvaliteten på lærere øker i storsamfunnet

Hva er ditt inntrykk av kvaliteten på lærerne i den norske skolen?

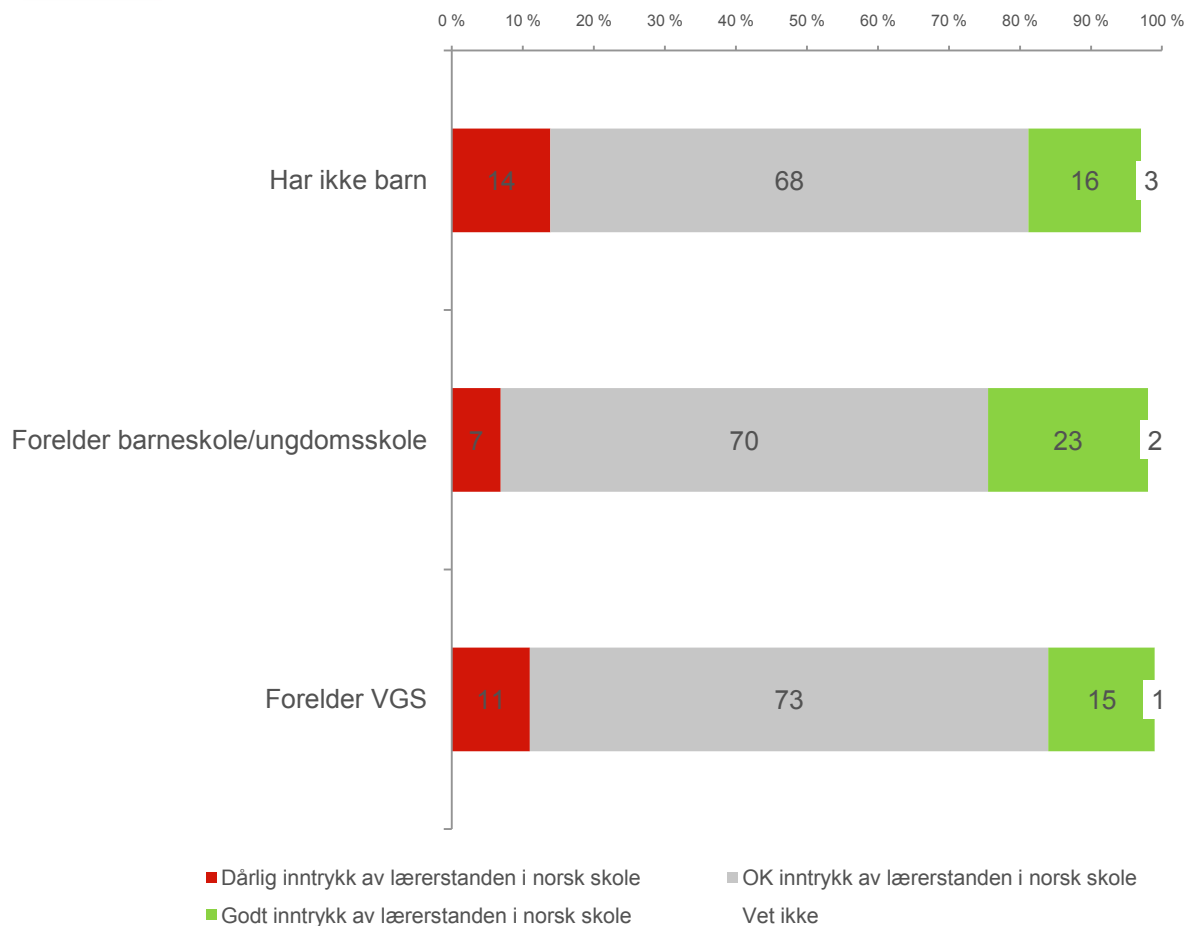

- ▶ Storsamfunn: Fremgang på fire prosentpoeng i andelen som mener norske lærere holder god kvalitet
- ▶ Opplevelse av dyktigere lærere – eller økt innsikt og respekt for lærerens utfordringer?
- ▶ Tilsvarende *reduksjon* i primærutvalget
 - ▶ Her ser vi også en oppgang i andelen som synes lærerstanden holder for lavt nivå

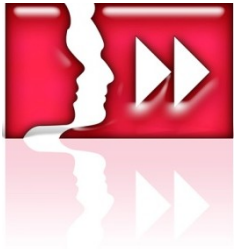

Storsamfunnet: Inntrykk av kvaliteten på lærerne varierer med hvilken erfaring man selv besitter

Hva er ditt inntrykk av kvaliteten på lærerne i den norske skolen?

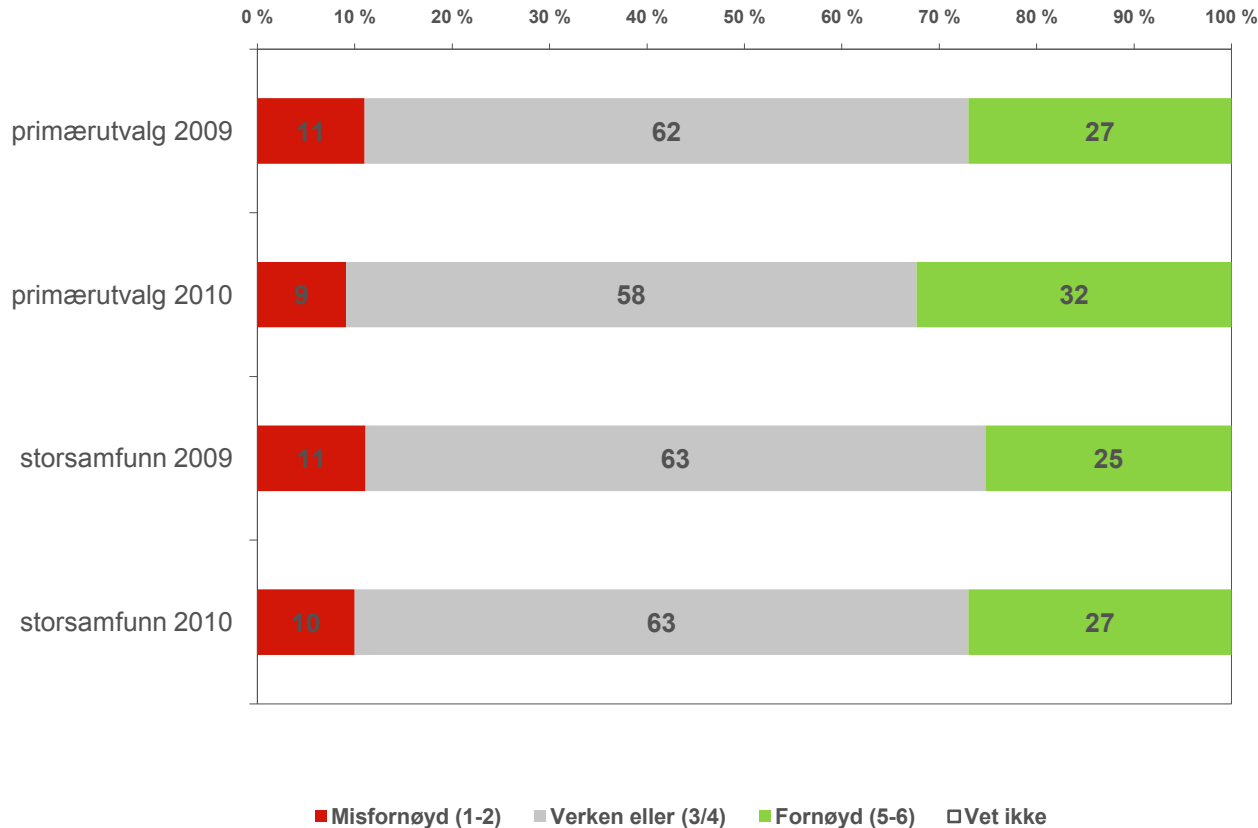

- ▶ Inntrykket er best blant de med fersk erfaring med egne barn i skole
- ▶ Voksne uten egne barn og foreldre til barn i den videregående skolen har dårligst inntrykk

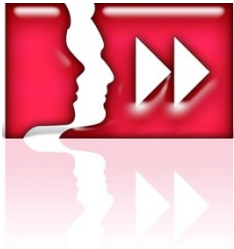

Tilfredsheten med *egne* lærere går opp

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lærerne du selv har hatt på skolen?

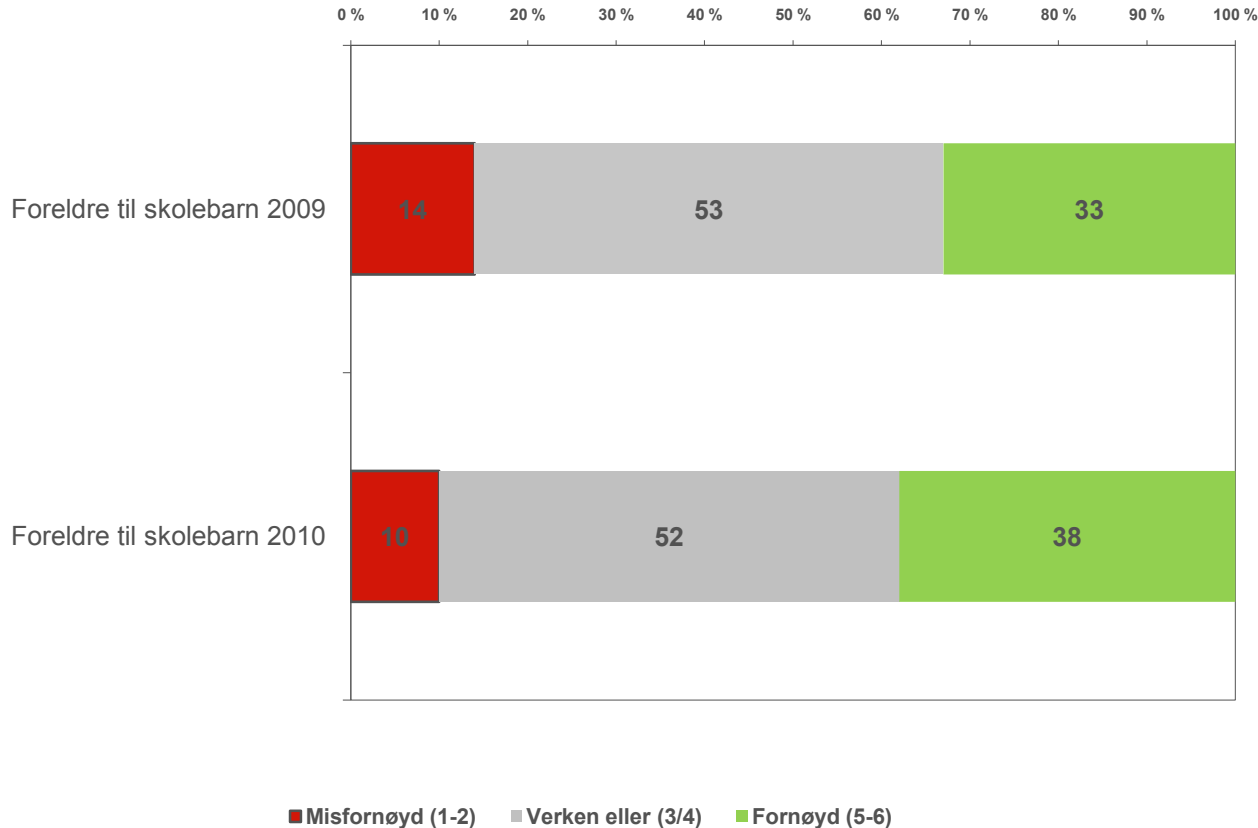

- ▶ Oppgang på 5 prosentpoeng blant de som selv er nær egen studietid
- ▶ Relativt stabilt i storsamfunnet forøvrig
- ▶ Andelen som er fornøyd med egne lærere er langt høyere enn andelen som er negativ
- ▶ Funnet fra i fjor er styrket ytterligere: Stor forskjell mellom makro- og mikroopplevelse
 - ▶ Min/vår lærer er langt dyktigere enn lærere generelt

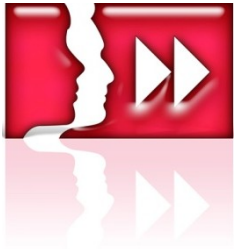

Tilfredshet med barnas lærere

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lærerne dine barn har hatt på skolen?

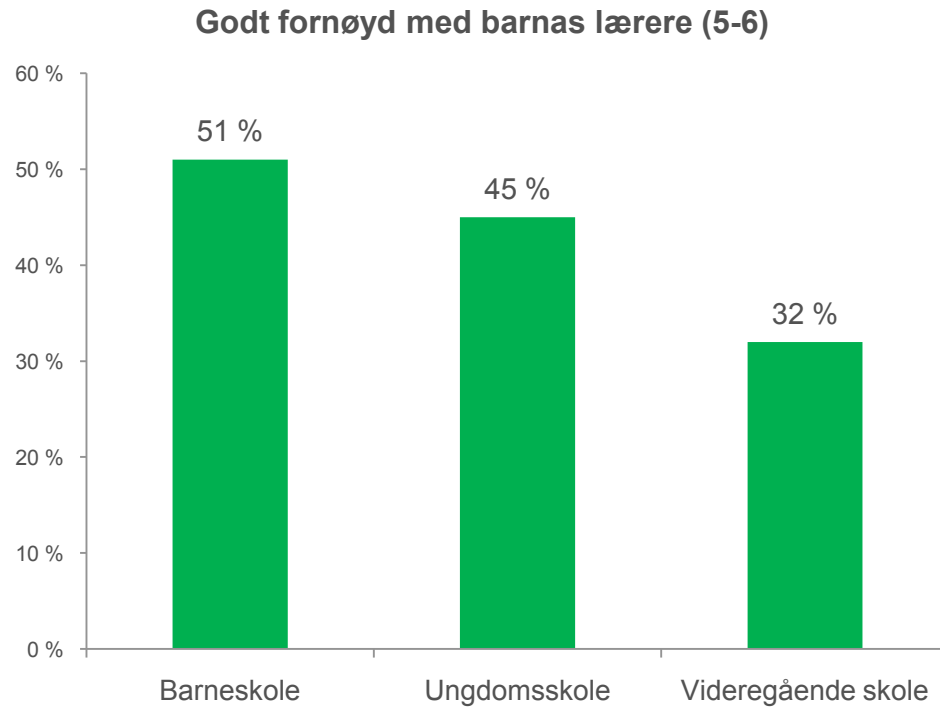

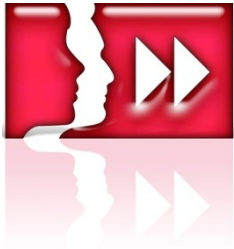
- ▶ Tilfredsheten med lærerne øker
- ▶ Understreker forskjellen mellom makro- og mikroopplevelse
- ▶ Bedret undervisning og oppfølging?
- ▶ Eller endrede forventninger og økt forståelse for lærerens arbeide?

Tilfredsheten med barnas lærere er høyest blant barneskoleforeldre

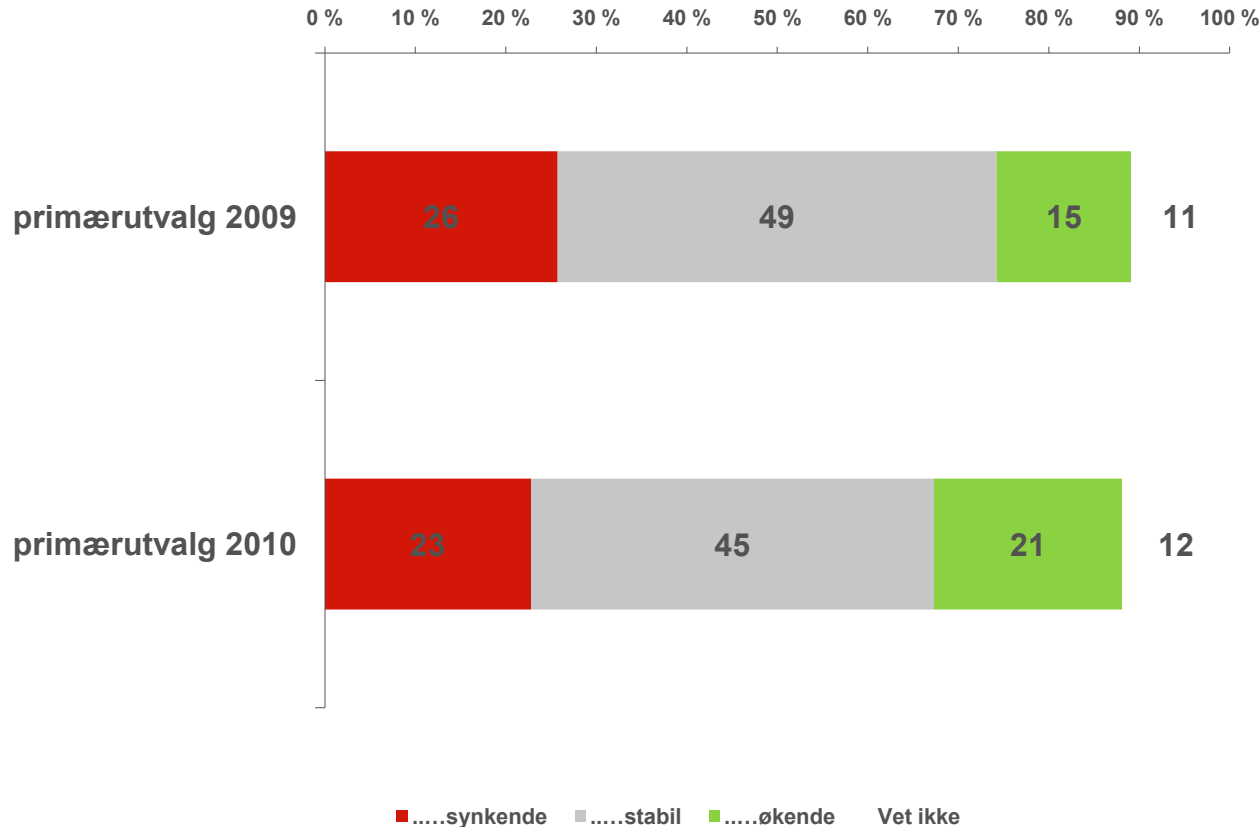
- Jo yngre barn, jo høyere tilfredshet med lærerne

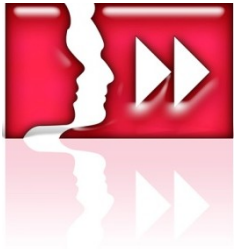

Primærutvalget: Flere mener statusen er økende

Opplever du statusen til læreryrket som.....

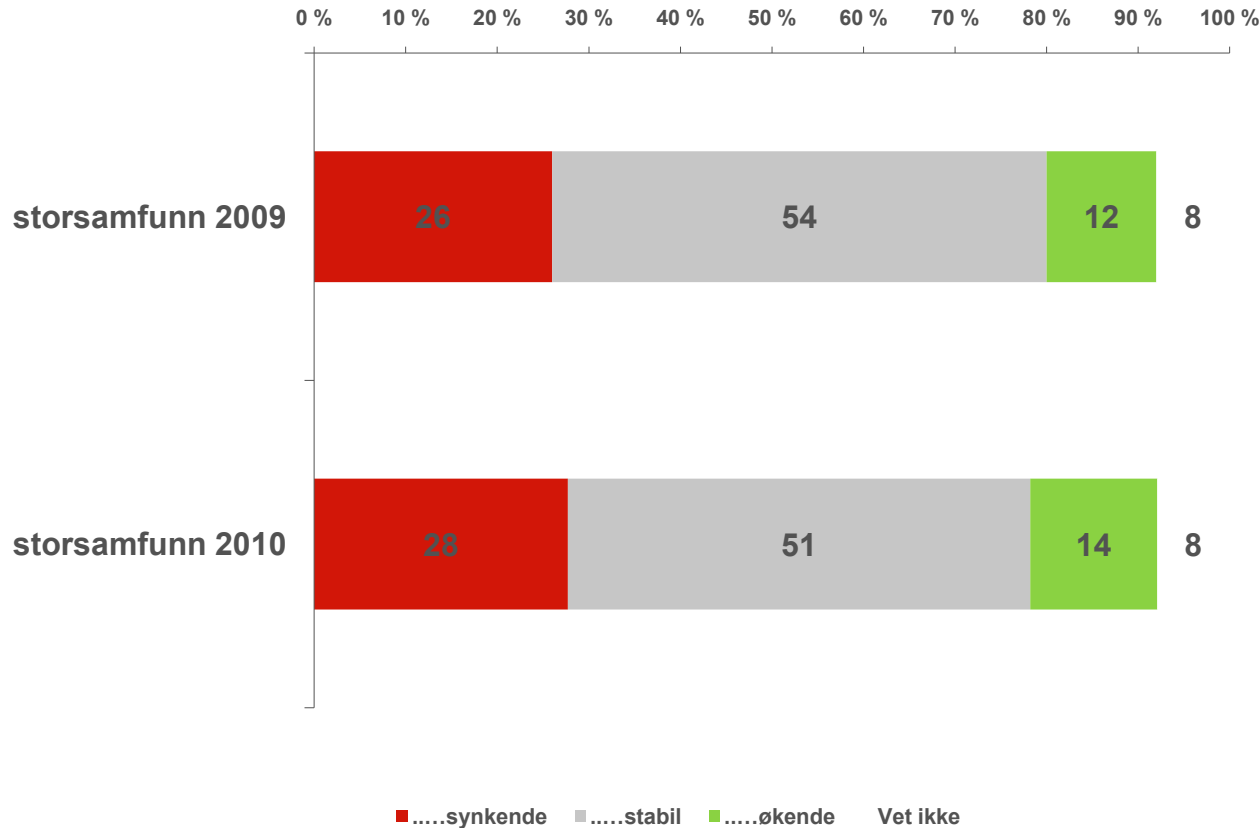

- ▶ Statusen til læreryrket oppleves som fallende av en av fire
- ▶ Majoriteten oppleverer altså statusen som stabil eller økende
- ▶ En viktig dimensjon ved spørsmålet er respondentenes opplevelse av tidsaksen
 - ▶ Noen respondenter drar tidslinjen tilbake til "gamle dager" hvor læreren hadde en opphøyet rolle lik legen og presten

Storsamfunnet om endring i status

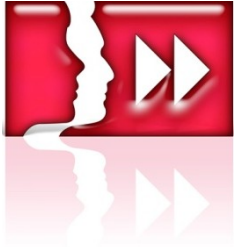
Opplever du statusen til læreryrket som.....

► Relativt stabile resultater hva angår storsamfunnet

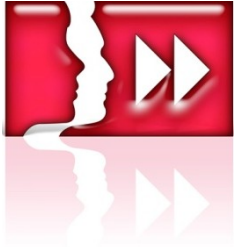
► Tendenser til vekst i begge ender av skalaen

► Inklusive en svak vekst i andelen som mener læreryrket er i fremgang

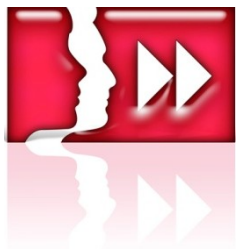
Hvorfor argumenterer folk med økende status? (sitater)

- ▶ I løpet av de siste månedene har det blitt fokus på barns læringsevne og lærernes innsats, bl.a. gjennom programmer som 'Blanke Ark' på TVNorge og 'Lærerne' på NRK1. Jeg tror slike programmer gjør at folk i større grad forstår hvilke utfordringer en lærer støter på i sin arbeidshverdag.
- ▶ for bare få år siden var det nesten skjelsord å bli kalt lærer da du ble stemplet som dum. altfor mange med dårlige karakterer som ikke kom inn på det de ønsket som førstevalg, kom gjerne inn på lærerskolen....
- ▶ Høyere opptakskrav gir høyere status
- ▶ Utdanning har blitt meir viktig
- ▶ Skolene har blitt bra. nye læremåter. lønna bedre
- ▶ Vært en del diskusjon rundt læreryrket de siste årene. Tror at for 40 år siden hadde det mer status, så har det vært nede i et dypp som nå er på vei opp, især hvis læreryrket blir støttet positivt i offentlige debatter
- ▶ økt fokus på hvor viktig læreryrket er
- ▶ Lærerene har blitt flinkere til å vise vilken viktig rolle de har i samfunnet
- ▶ Ser ut som man etterhvert kan luke ut de som ikke egner seg. Resterende er engasjerte og gjør en god faglig jobb.
- ▶ Jeg synes lærerne har vært sutrete og lite konstruktive ift innspill om lav lønn og stor arbeidsmengde (som jeg synes er helt usaklig når man sammenligner med andre yrkesgrupper innen offentlig sektor som jobber vel så mye - uten å ha så mye ferie som lærerne har). Synes imidlertid dette har stilnet og da synes jeg yrket virker bedre. Folk som sutrer og syter tiltrekker seg IKKE andre mennesker

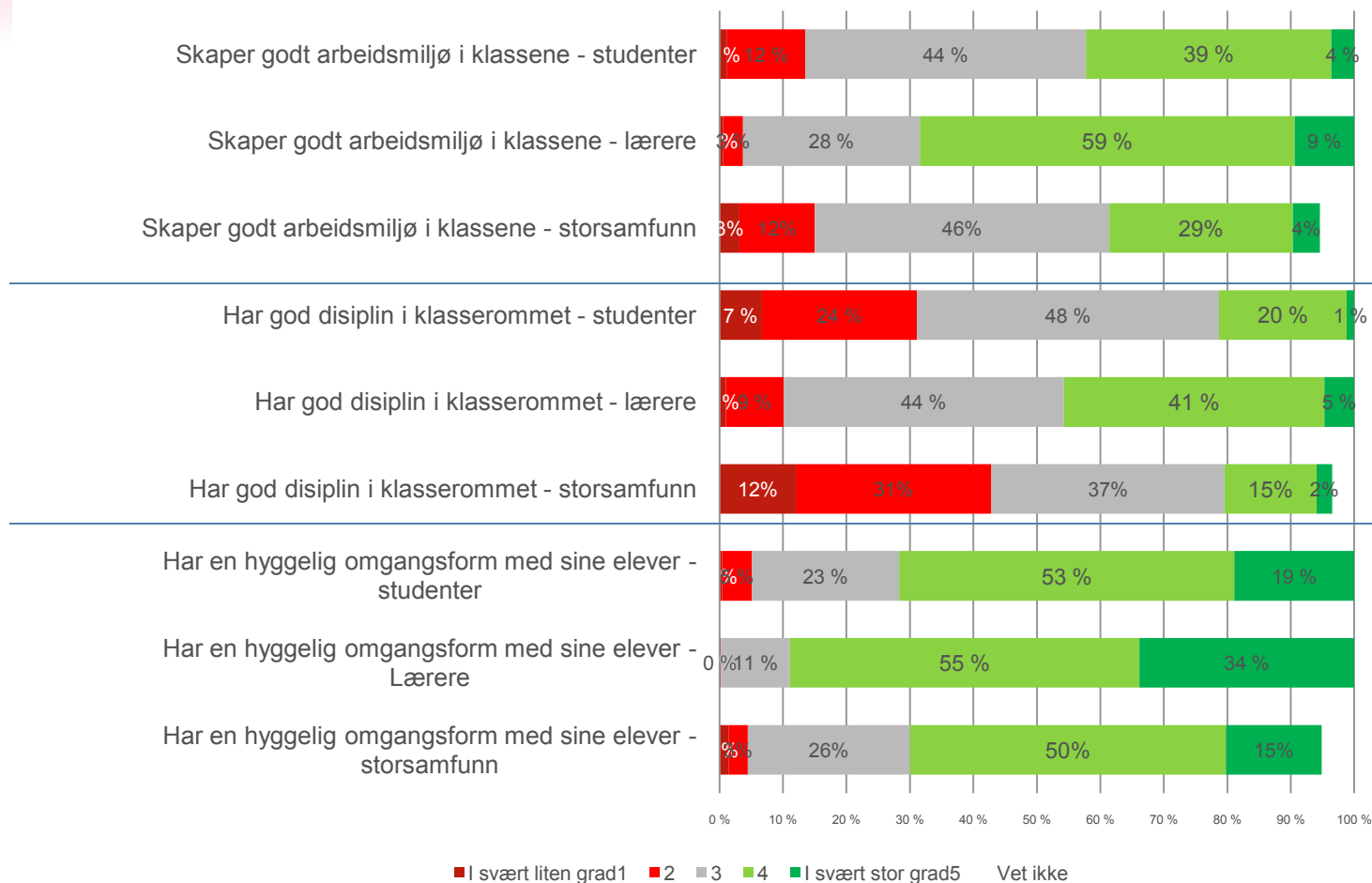
Hvorfor argumenterer folk med økende status? (sitater)

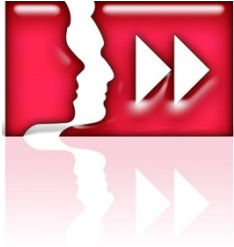
- ▶ Kravet til kvaliteten i skolen øker, og all medieoppmerksomheten omkring resultater på tester og sammenligningen med andre land, gjør at folk forstår betydningen av å ha faglig kompetente lærere.
- ▶ Mye omtale av læring i media. Kunnskapsløftet. Fokus via media.
- ▶ stort fokus på behovet for gode lærere for tiden
- ▶ Det blir stadig mer fokus på at den enkelte lærer har mye å si for hvor godt eller dårlig en elev gjøre det på skolen, noe som har stor betydning for resten av livet.
- ▶ det blir et høyere nivå på de lærerene som blir utdannet når yrket blir mer ettertraktet
- ▶ Mye fokus i media
- ▶ Lønnsforholdene er betydelig bedre
- ▶ Lærer utdannelsen skal bli lenger og dermed får lærerne høyere status pga kompetansen.
- ▶ barn er fremtiden - begynner å satse på dette området
- ▶ Viktig arbeid som har begynt å bli bra lønnet
- ▶ Programmen på TV om skole og lærere håper jeg gir økt interesse.

De ulike gruppene vurderer læreren

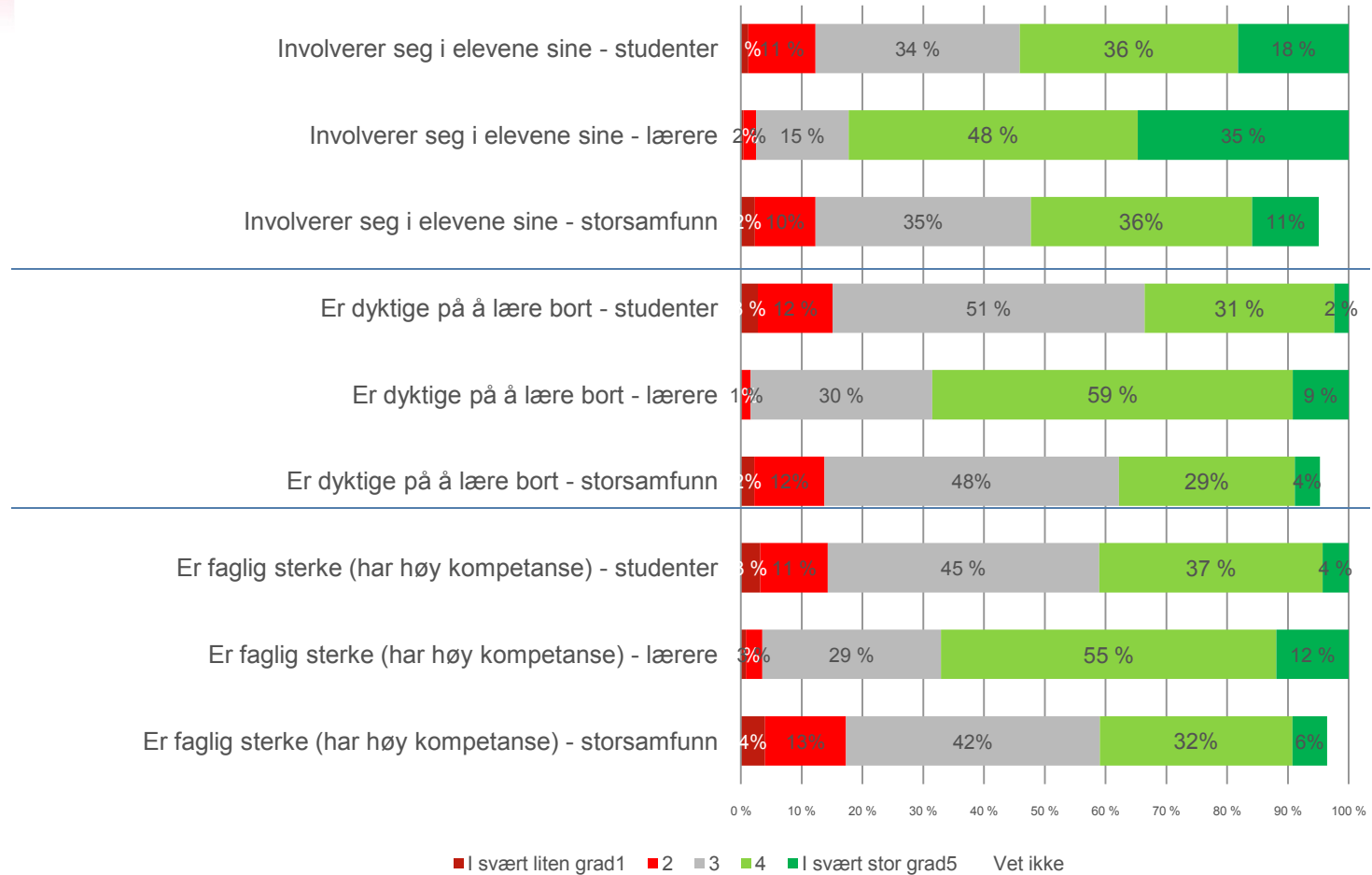
Hvis du tenker på relasjonen mellom lærer og elev i den norske skolen, i hvilken grad vil du si at norske lærere...

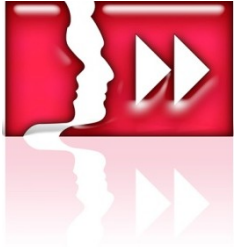

De ulike gruppene vurderer læreren

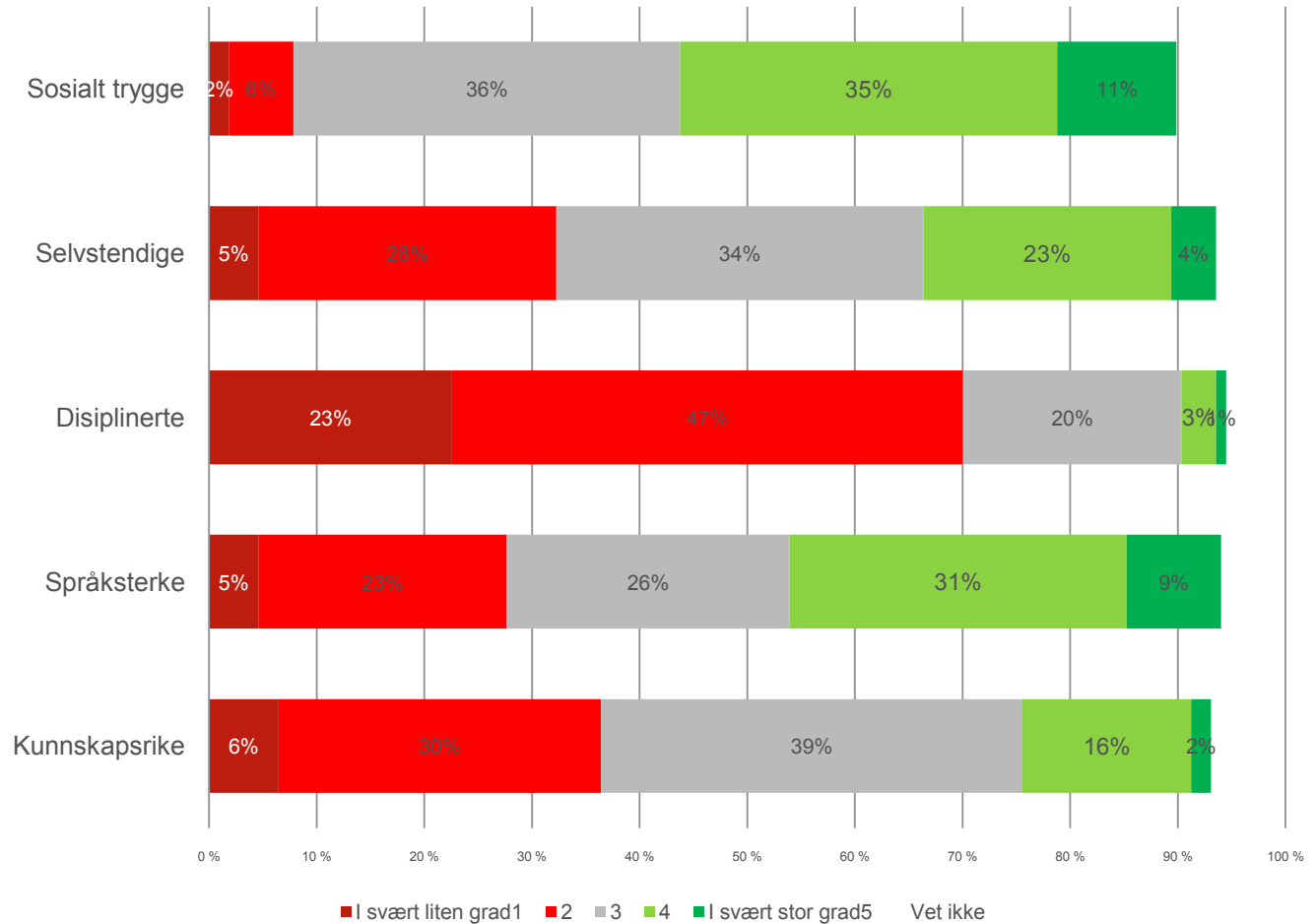
Hvis du tenker på relasjonen mellom lærer og elev i den norske skolen, i hvilken grad vil du si at norske lærere...

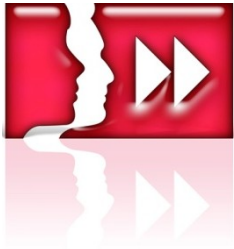

Primærmålgruppen sammenligner seg selv med elever i andre land

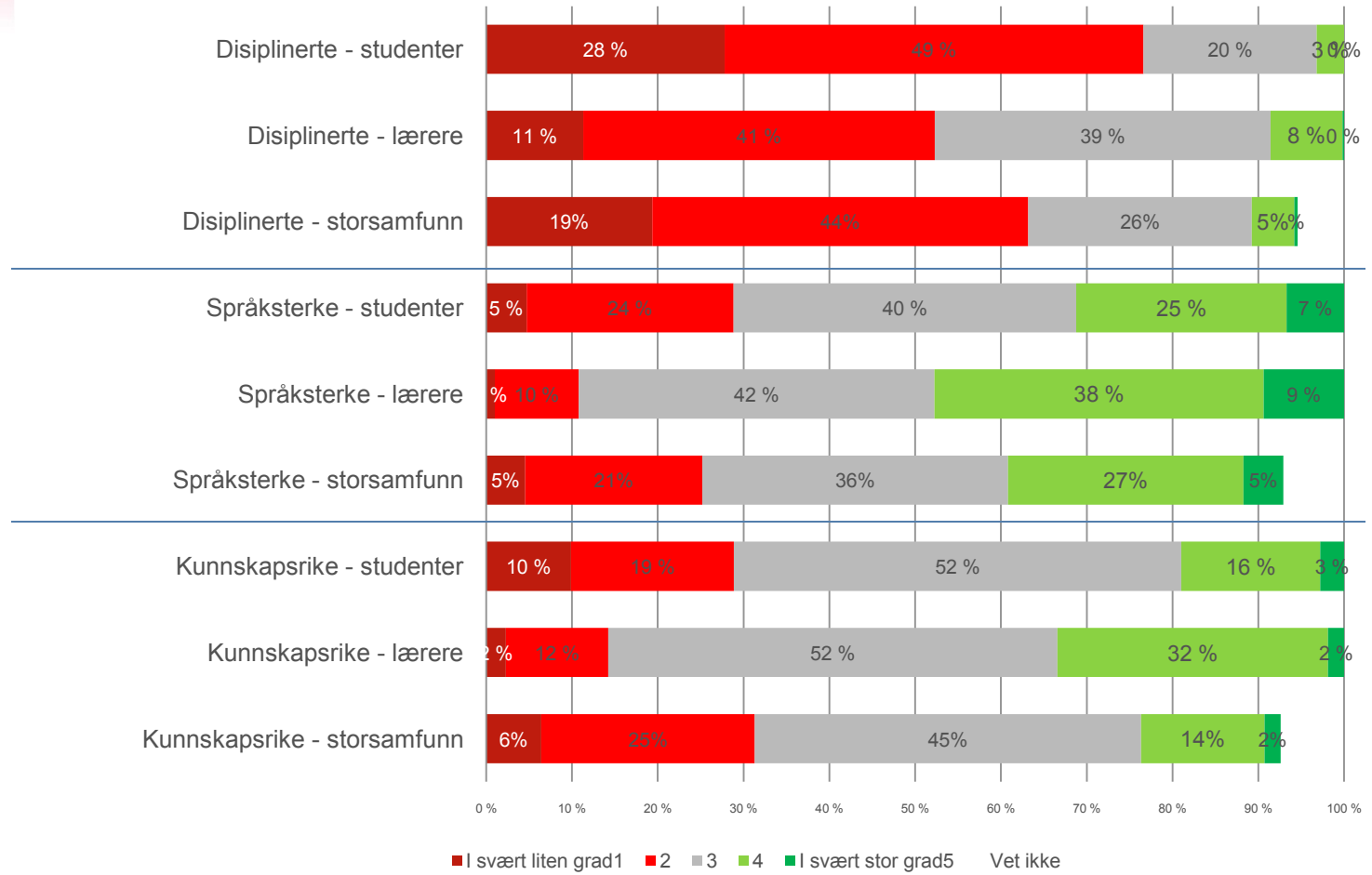
Hvis du sammenligner elevene i den norske skolen med skoleelever i andre nordeuropeiske land, tror du norske skoleelever er...: ...

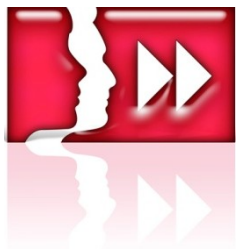

De ulike gruppene sammenligner norske elever med elever i andre nordeuropeiske land

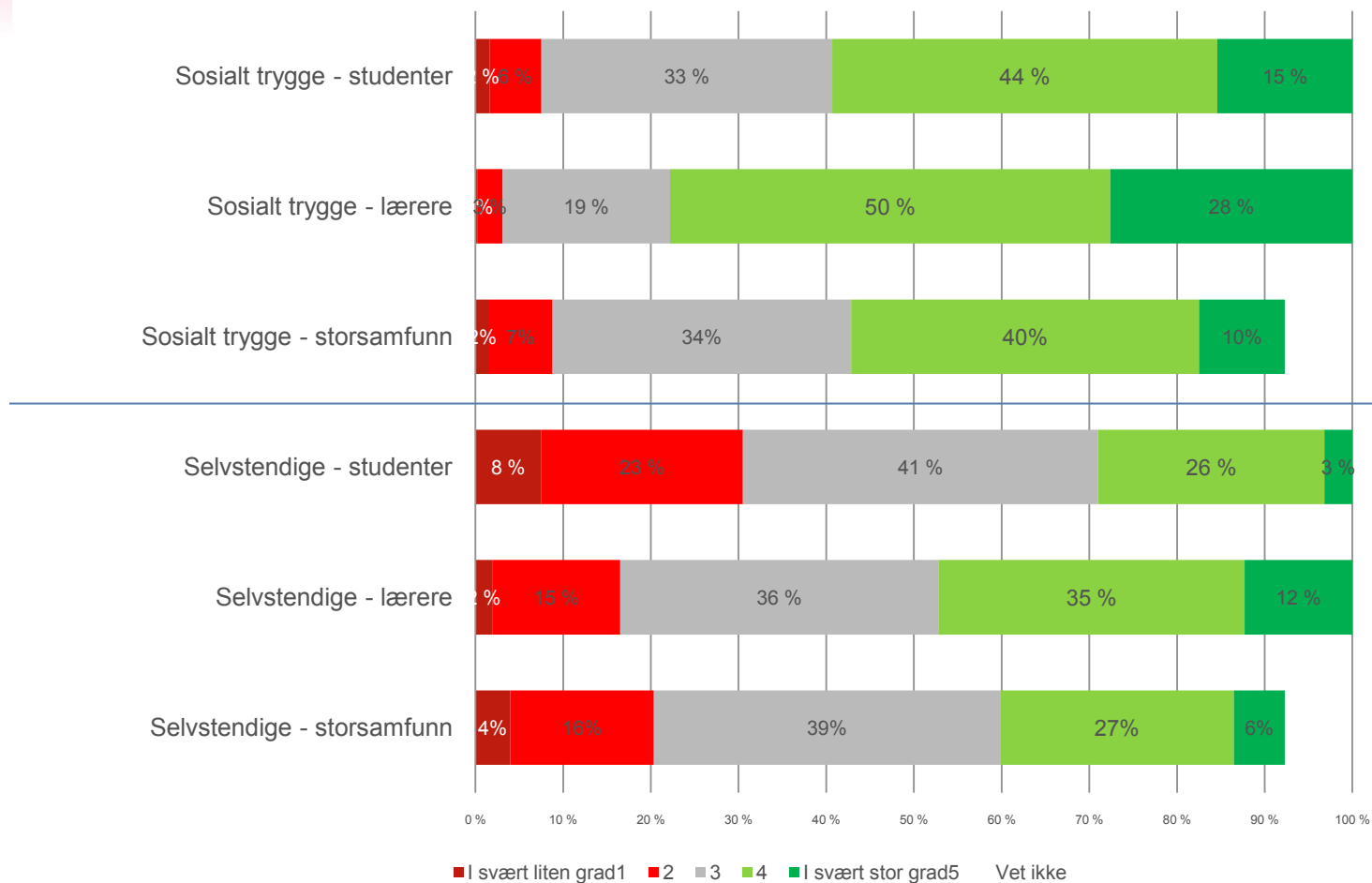
Hvis du sammenligner elevene i den norske skolen med skoleelever i andre nordeuropeiske land, tror du norske skoleelever er...: ...

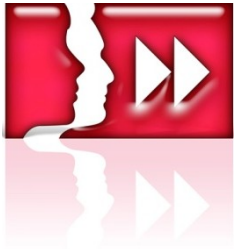

De ulike gruppene sammenligner norske elever med elever i andre nordeuropeiske land

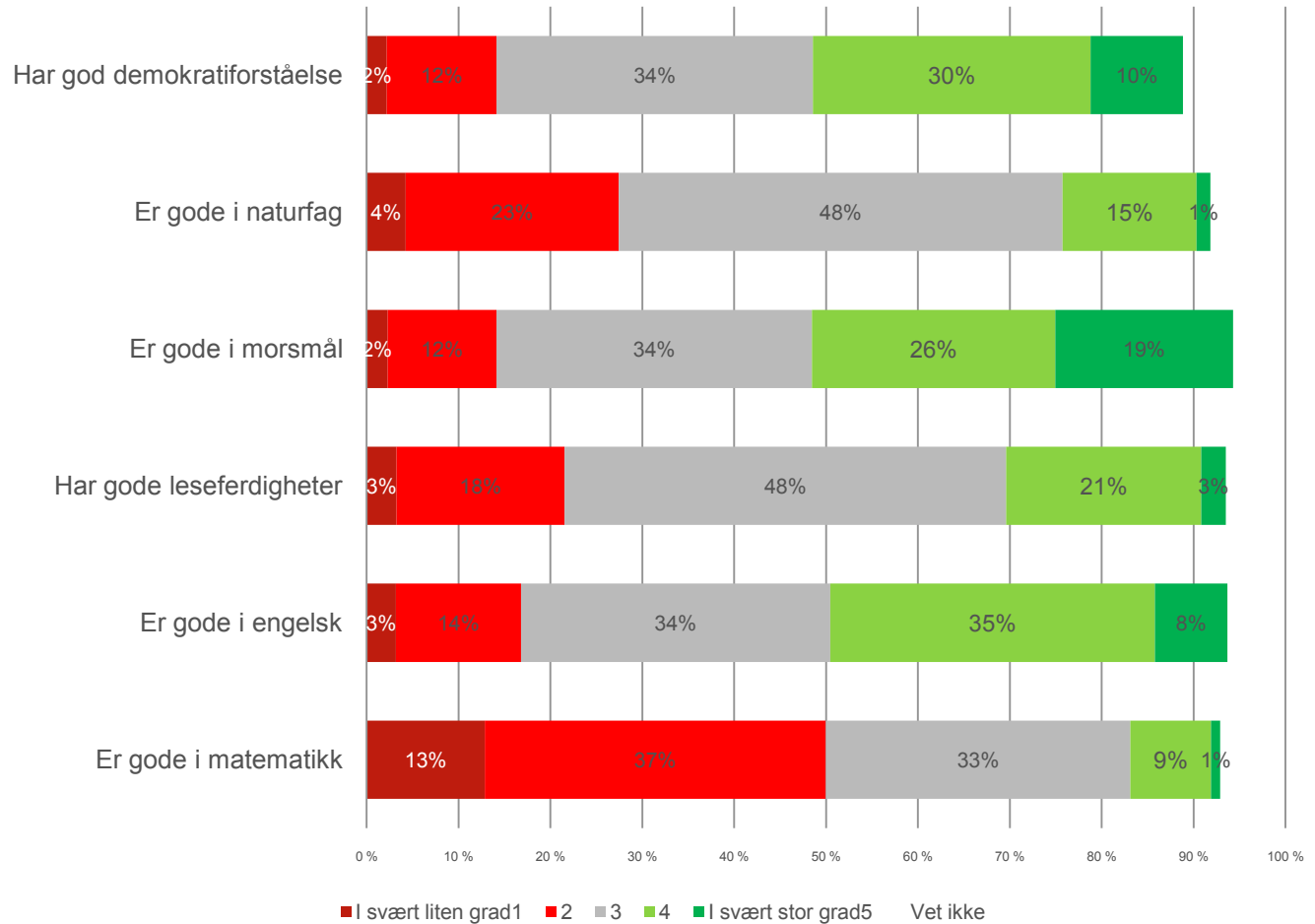
Hvis du sammenligner elevene i den norske skolen med skoleelever i andre nordeuropeiske land, tror du norske skoleelever er...: ...

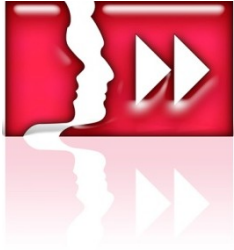

Storsamfunnet sammenligner norske elevers ferdigheter med elever i andre land

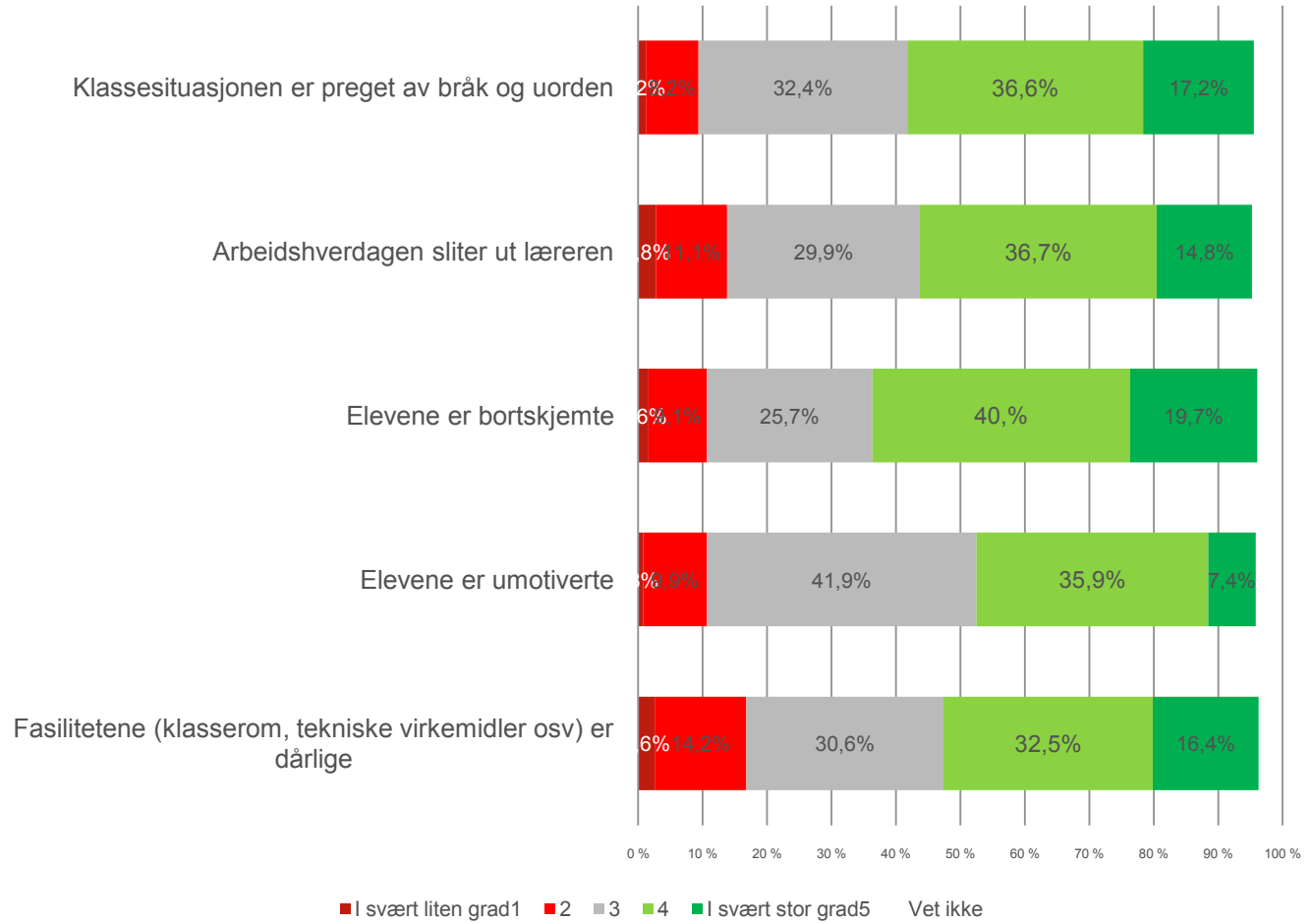
Hvis du sammenligner elevene i den norske skolen med skoleelever i andre nordeuropeiske land, tror du norske skoleelever er...: ...

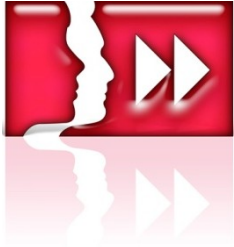

Storsamfunnets holdninger til skolen

...i hvilken grad vil du si.at.....

Oppsummering

- ▶ Læreryrket beskrives som viktigere og mindre kjedelig enn på samme tidspunkt i fjor
- ▶ Attraktiviteten til yrket øker – særlig blant menn
- ▶ Interesse for å bli lærer øker i primærmålgruppen
- ▶ Villighet til å anbefale øker – i storsamfunnet
- ▶ Statusen til yrket er tilnærmet uendret
- ▶ Opplevelsen av kvaliteten på norske lærere er bedre enn i fjor
- ▶ Tilfredsheten med egne lærere går frem
- ▶ Opplevelsen av at politikerne gjør for lite er fortsatt sterk
- ▶ Norske lærere oppleves å ha en hyggelig omgangsform med sine elever
 - ▶ De involverer seg
 - ▶ Utvikler gode relasjoner med eleven
 - ▶ Bygger selvtillit
- ▶ Både primærmålgruppen og storsamfunnet mener at læreren har problemer med å holde disiplin i klasserommet og bruke tiden effektivt
- ▶ Norske elever oppfattes å være svake i matematikk og naturfag, men sterke i språk
- ▶ Tilsvarende mener folk at norske elever er sosialt trygge men umotiverte og lite disiplinerte